

ປະສົບການການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນິເວດກະສິກໍາ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ໃນ ສປປ.ລາວ

ໜ່ວຍງານຂະແໜງການຍ່ອຍນິເວດກະສິກໍາ
24 ພະຈິກ 2023, ທີ່ ສະໂມສອນກະຊວງກະສິກໍາ

Thongdam Phongphichith-Co-Director
Sustainable Agriculture and Environment Development Association (SAEDA-Laos)

ຫົວຂໍ້ນໍາສະເໜີ

1. ປະຫວັດຄວາມເປັນມາ ຂອງ SAF/SAEDA ການມີສ່ວນຮ່ວມ SA/AE/OA ໃນ ສປປ ລາວ
2. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ວິທີການ ນິເວດ ກະສິກໍາ ທີ່ນໍາໃຊ້ໂດຍ CSOs
3. ເຄືອຂ່າຍລະຫວ່າງ CSOs ໃນລະດັບ ປະເທດ ແລະ ພາກພື້ນ

ປະຫວັດຄວາມເປັນມາຂອງ SAF/SAEDA ການມີສ່ວນຮ່ວມ SA/AE/OA ໃນ ສປປ ລາວ

- ໃນກອງປະຊຸມຄວາມຍືນຍົງດ້ານກະສິກໍາ (SAF) ໃນປີ 1991 (ພາຍໃຕ້ CUSO), ປະກອບມີສະມາຊິກ INGO 25 ໜ່ວຍງານ ໃນ ສປປ ລາວ.
- ສະມາຄົມ ພັດທະນາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ກະສິກໍາແບບຍືນຍົງ ໃນປີ 2007
  - ✓ ສ້າງເປົ້າໝາຍອະນາຄົດຂອງຊຸມຊົນລາວ ໃຫ້ຍືນຍົງ ໂດຍການພັດທະນາຊີວິດການເປັນຢູ່ ໃນດ້ານຄ້າປະກັນສະບຽງອາຫານ ແລະ ໂພຊະນາການ, ໂດຍອີງໃສ່ການພັດທະນາກະສິກໍາທີ່ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ.
  - ✓ ສຸມໃສ່ 4 ຂົງເຂດຕົ້ນຕໍ:
    - ກະສິກໍາແບບຍືນຍົງ: ກະສິກໍາອິນຊີ, ນິເວດກະສິກໍາ, ອະນຸລັກແນວພັນທ້ອງຖິ່ນ, ການລົງທຶນດ້ານກະສິກໍາ.
    - ການອະນຸລັກສິ່ງແວດລ້ອມ: ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກຢາປາບສັດຕູພືດ, ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ/DRR, CCA, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ແລະ ທີ່ດິນໃນກະສິກໍາ.
    - ອົງການຈັດຕັ້ງຊາວກະສິກອນ: ກຸ່ມ, ສະມາຄົມ, ສະຫະກອນ ແລະ ເຄືອຂ່າຍ.
    - ຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ: ອາຫານ, ນໍ້າ, ການສຶກສາຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາ.

ປະເພດກະສິກຳທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມ ນັບແຕ່ປີ 1991

- ກະສິກຳແບບຍືນຍົງ
- ກະສິກຳທາງເລືອກ/IPM
- ກະສິກຳທຳມະຊາດ
- ການກະເສດທີ່ປາສະຈາກສານເຄມີ
- ການປູກຝັງແບບປະສົມປະສານ
- ກະສິກຳ-ປ່າໄມ້
- ການປູກພືດສະຫລັບ
- ການກະເສດແບບວົງຈອນ
- ກະສິກຳຫຼາກຫຼາຍ
- ກະສິກຳແບບດັ່ງເດີມ
- ກະສິກຳແບບອະນຸລັກ
- ການສິກຳສະຫຼາດ ຕໍ່ສະພາບດິນຟ້າອາກາດ
- ກະສິກຳອິນຊີ (ມາດຕະຖານ OA)
- ການປະຕິບັດກະສິກຳທີ່ດີ (ມາດຕະຖານ GAP)
- ການປູກພືດຂະນິດດຽວ

ບົມຄຸມ

ເຕັກນິກການສົ່ງເສີມການຜະລິດກະສິກຳເພື່ອ
ການປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ
Agriculture Promotion Techniques in Climate Change Adaptation

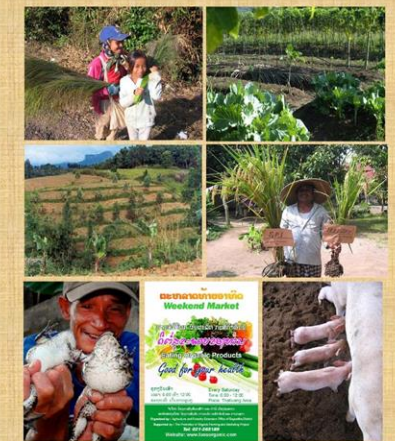

ໂຄງການເສີມການປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດເຂດເນີນສູງພາກເໜືອ ໃນ ສປປ ລາວ
Northern Uplands-Promoting Climate Change Resilience Project (NU-PCR) in Lao PDR

ການກະສິກຳແບບຍືນຍົງ ຢູ່ ສປປ ລາວ

ປື້ມຄູ່ມືແນະນຳທາງດ້ານນິເວດວິທະຍາ ເພື່ອ
ການດຳລົງຊີວິດໃນອະນາຄົດ

ຮຽນຮຽງໂດຍ Kevin Kamp

ຫຼັກການຖິ້ນຖານກະສິກໍາແບບຍືນຍົງ ນັບແຕ່ປີ 1999 - 2006

ວັດທະນະທໍາ-ສັງຄົມ

ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ

ສຸຂະພາບ

ຄວາມປອດໄພດ້ານ
ອາຫານ ແລະ ລາຍຮັບ

ຄວາມເປັນເອກະພາບ
ແລະ ເທົ່າທຽມ

ກະສິກໍາຄົວເຮືອນ

ຫຼຸດຜ່ອນຜົນຜະລິດ ແລະ ນໍາ
ໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທ້ອງຖິ່ນ

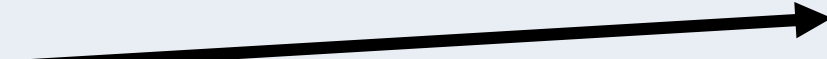

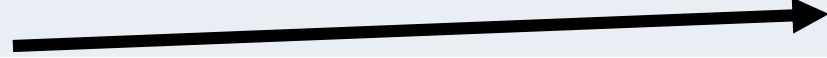

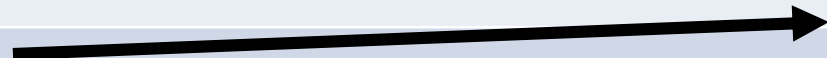

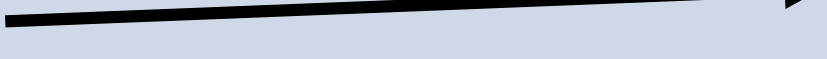

ລະບົບທີ່ດີ ແລະ ຮອບ
ວຽນ

ການປັບປຸງດິນ

ປະສົມປະສານ / ຄວາມ
ຫຼາກຫຼາຍ

ການພັດທະນາແນວພັນ
ທ້ອງຖິ່ນ

ຄໍາຊີ້ວັດຄວາມຍືນຍົງທາງດ້ານກະສິກໍາ

ລາຍການ	ຜົນຄໍາຊີ້ວັດ
ຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາອິນຊີ	
ໂພຊະນາການທີ່ດີກວ່າ ແລະ ການຄ້າສະບຽງອາຫານ	
ການເພີ່ມ ຜົນຜະລິດ/ລາຍຮັບ/ເສດຖະກິດ	
ສຸຂະພາບທີ່ດີຂຶ້ນ	
ຊີວິດການເປັນຢູ່ແບບຍືນຍົງທີ່ດີຂຶ້ນ	
ການອະນຸລັກຊີວະນາໆພັນກະສິກໍາ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ດີຂຶ້ນ	
ອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ເຄືອຂ່າຍ ຊາວກະສິກອນ	
ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດທີ່ດີຂຶ້ນ	
ການສະໜັບສະໜູນ ນະໂຍບາຍ ແລະ ຍຸດທະສາດຂອງ GOs	
ຄຸນະພາບຂອງ ອາຫານ ແລະ ນໍ້າ ທີ່ດີຂຶ້ນ	
ສັງຄົມ, ວັດທະນະທໍາ/ປະເພນີ	
FOs & ເຄືອຂ່າຍຜູ້ບໍລິໂພກ & ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ	
ການຫຼຸດຜ່ອນ ແລະ ຄວບຄຸມ ການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ	
ການຈັດຕັ້ງສະຖາບັນທີ່ຍືນຍົງ	

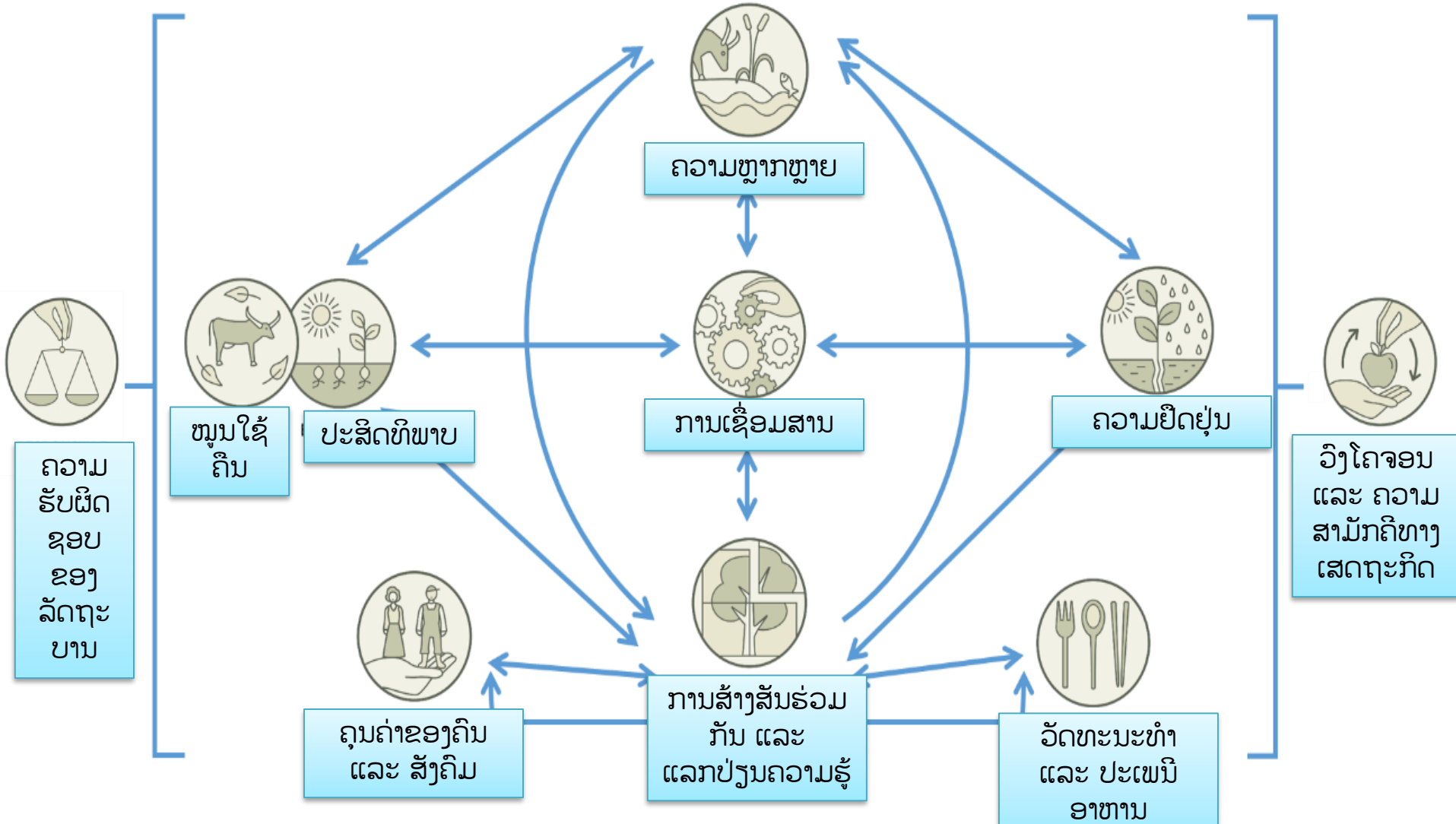
ເຄື່ອງມື IEC / ຂໍ້ມູນ

- ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່: ທາງໂທລະພາບ, ວິທະຍຸ, ໜັງສືພິມ ແລະ ອື່ນໆ
- ເຄື່ອງມື: ວິດີໂອ, ແຜ່ນພັບ, ຄູ່ມື ແລະ ອື່ນໆ
- ແຄມເປນ ຜົນກະທົບຂອງຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະ ການປະຕິບັດກະສິກໍາທີ່ດີ
- ການສໍາຫຼວດ ຄວາມຄິດເຫັນ/ຄວາມຕ້ອງການ/ການແນະນໍາ
- ຢ້ຽມຢາມສະຖານທີ່
- ການວາງສະແດງ / ຕະຫລາດນັດ
- ການແລກປ່ຽນ / ລາຍງານ / ຝຶກອົບຮົມ.

ວິທີການ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ AE ທີ່ນຳໃຊ້ໂດຍ CSOs

10 ອົງປະກອບຂອງ ນິເວດກະສິກຳ

ບາງປັດໄຈທີ່ພາໃຫ້ປະສົບຜົນສໍາເລັດ

1. ການສະໜັບສະໜູນຢ່າງຈິງຈັງ ຈາກລັດຖະບານ (ຍຸດທະສາດ/ນະໂຍບາຍ) ໃນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ມະຫາພາກ (ແຫ່ງຊາດ).
2. ພັດທະນາດ້ານວິຊາການທີ່ເໝາະສົມ ໂດຍຜ່ານທາງທ້ອງຖິ່ນ.
3. ການຈັດສັນພື້ນທີ່ຕະຫຼາດອິນຊີ ແລະ ສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ ດ້ານການຕະຫຼາດ (ຈາກຂອດການຜະລິດ ໄປສູ່ ຕະຫຼາດ/ຜູ້ບໍລິໂພກ).
4. ສ້າງຊາວກະສິກອນຕົວແບບ, ການຮຽນຮູ້ ແລະ ຂະຫຍາຍອອກເປັນວົງກວ້າງ ໂດຍຊາວກະສິກອນ ສູ່ຊາວກະສິກອນ.
5. ສະໜັບສະໜູນການສ້າງອົງການຈັດຕັ້ງຊາວກະສິກອນ (ກຸ່ມ, ສະມາຄົມ, ສະຫະກອນ ແລະ ເຄືອຂ່າຍ) ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ບໍລິຫານຈັດການດ້ວຍຕົນເອງ (ເປັນເຈົ້າຂອງ, ເອກະລາດ ແລະ ການຕັດສິນໃຈ).
6. ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ແກ່ພະນັກງານລັດຖະກອນໃນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອບໍລິການ, ແນະນຳ, ຍັງຢືນ, ການຕະຫຼາດ ແລະ ດ້ານອື່ນໆ.
7. ການເຊື່ອມໂຍງ, ເຄືອຂ່າຍ, ການໂຄສະນາ / ສົ່ງເສີມ ແລະ ການສະໜັບສະໜູນສັງຄົມ / ຜູ້ຊື້.
8. ຮູບແບບການມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນທຸກຂະບວນການ ແລະ ທຸກລະດັບ (ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຫຼາຍພາກສ່ວນຂອງລັດຖະບານ, CSOs/NGOs, PPP & CBOs)
9. ການສະໜັບສະໜູນໄລຍະຍາວ ແລະ ຕໍ່ເນື່ອງ (ໄລຍະເວລາຫຼາຍກວ່າ 6 ປີ).

ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ໃນປັດຈຸບັນ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນ AE ໃນລະດັບຊາດ ແລະ ພາກພື້ນ

1. SWG-ARD
2. Members of Lao CSOs Sector Working Group on Forestry Agriculture and Rural Development (CSWG-FARD)
3. ALiSEA Network
4. Lao Farmer Network (LFN)
5. Focal Group on Responsible Agriculture Investment (FG-RA)
6. Land Issue Working Group (LIWG)
7. SUN-CSA
8. TARASA
9. FAO platforms -Agroecology and Family Farming

ກຸ່ມຂະແໜງການກ່ຽວກັບ ປ່າໄມ້, ກະສິກຳ ແລະ ພັດທະນາ ຊຸມນະບົດ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ, ທີ່ດຳເນີນກິດຈະກຳ ນິເວດກະສິກຳ ໃນຊຸມປີຜ່ານມາ

#	ອົງກອນ	ຊື່
1	ສະມາຄົມພັດທະນາກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແບບຍືນຍົງ	SAEDA
2	ສະມາຄົມສົ່ງເສີມການພັດທະນາສັງຄົມຊາວຊຸມນະບົດ	ASDSP
3	ສະມາຄົມພັດທະນາກະສິກຳສະອາດ ແລະ ການປຸງແຕ່ງ	CADPA
4	ສະມາຄົມສົ່ງເສີມຄວາມຮູ້ ເພື່ອການພັດທະນາຊຸມນະບົດແບບມີສ່ວນຮ່ວມ	CAMKID
5	ສະມາຄົມພັດທະນາຊຸມຊົນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ	CDEA
6	ສະມາຄົມ ເພື່ອນຜາຕັດແກ້	FPTK
7	ສະມາຄົມສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດແບບຍືນຍົງ	PSNUA
8	ສະມາຄົມຮ່ວມໃຈພັດທະນາ ປະຈຳແຂວງຫຼວງພະບາງ	SDA
9	ສະມາຄົມອະນຸລັກສັດປ່າ	WCA
10	ແມ່ຍິງຮ່ວມໃຈພັດທະນາ	MHP
11	ສະມາຄົມຊຸມຊົນ ເພື່ອຊີວິດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ	CASE
12	ສະມາຄົມອະນຸລັກສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ພັດທະນາຊຸມຊົນ	ECCDA
13	ສະມາຄົມພັດທະນາຊຸມຊົນສີຂຽວ	CGDA
14	ສະມາຄົມ ລາວພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃນເຂດຊຸມນະບົດ	LaoDHRRA
15	ການພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ກະສິກຳແບບຍືນຍົງ	RDSA
16	ສະມາຄົມເພື່ອການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ປັບປຸງຊຸມນະບົດ	ARMI

ឧទបទ

